

Rozhodnutí Nejvyššího soudu SSR ze dne 03.11.1977, sp. zn. 6 Tz 72/77, ECLI:CZ:NS:1977:6.TZ.72.1977.1

Číslo: 42/1978

Právní věta: Vodičom motorových vozidiel, ktorí vedú motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu, treba spravidla ukladať trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá, a to podľa okolností buď ako trest samostatný, príp. popri inom treste. Neuloženie tohto trestu v takýchto prípadoch by malo byť len výnimkou, odôvodnenou mimoriadnymi okolnosťami prípadu a u takého páchatela, ktorý sa ako vodič motorového vozidla ešte nedostal do rozporu so zákonom.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 03.11.1977

Spisová značka: 6 Tz 72/77

Číslo rozhodnutí: 42

Číslo sešitu: 4-5

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Doprava, Ukládání trestu, Zákaz činnosti

Předpisy: 140/1961 Sb. § 23 odst. 1

§ 201

§ 31 odst. 1

§ 49

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 42/1978 sb. rozh.

Vodičom motorových vozidiel, ktorí vedú motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu, treba spravidla ukladať trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá, a to podľa okolností buď ako trest samostatný, príp. popri inom treste. Neuloženie tohto trestu v takýchto prípadoch by malo byť len výnimkou, odôvodnenou mimoriadnymi okolnosťami prípadu a u takého páchatela, ktorý sa ako vodič motorového vozidla ešte nedostal do rozporu so zákonom.

(Rozhodnutie Najvyššieho súdu SSR z 3. 11. 1977 sp. zn. [6 Tz 72/77.](#))

Na základe sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podal minister spravodlivosti SSR, Najvyšší súd SSR zrušil rozsudok Okresného súdu v Nových Zámkoch z 15. apríla 1977 sp. zn. 2 T 69/77 vo výroku o treste a obvinenému J. O. sám uložil nový trest nápravného opatrenia a zákazu činnosti viesť motorové vozidlá na dobu dvoch rokov.

Z odôvodnenia:

Okresný súd v Nových Zámkoch uznal rozsudkom z 15. apríla 1977 sp. zn. 2 T 69/77 obvineného J. O. za vinného z trestného činu opilstva podľa § 201 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že 10. februára 1977 požitím liehových nápojov si spôsobil opilstvo (1,78 promile alkoholu v krvi) a v takomto stave viedol osobné motorové vozidlo štátnej poznávacej značky NZA 32-82 po frekventovaných uliciach v Nových Zámkoch. Podľa § 201 Tr. zák. z použitím § 43 odst. 1 a § 44 odst. 3 Tr. zák. uložil mu trest nápravného opatrenia vo výmere 6 mesiacov s 20 zrážkou z odmeny za prácu. Rozsudok nadobudol právoplatnosti 6. júna 1977.

Proti tomuto rozsudku podal minister spravodlivosti SSR v šesťmesačnej lehote uvedenej v § 272 Tr. por. sťažnosť pre porušenie zákona v neprospech obvineného. Uvádza, že obvinený bol už v minulosti v dvoch prípadoch postihnutý orgánmi VB blokovou pokutou za vedenie motorového vozidla pod vplyvom alkoholu. V danom prípade zavinil zrážku s dvoma zaparkovanými vozidlami, spôsobil na nich škodu a nebezpečnou jazdou ohrozoval i ďalších účastníkov cestnej premávky. Preto trest, ktorý mu uložil okresný súd, je v zrejmom rozpore s účelom trestu.

Najvyšší súd SSR preskúmal na podklade tejto sťažnosti podľa § 267 odst. 1 Tr. por. a v lehote uvedenej v § 272 Tr. por. správnosť všetkých výrokov napadnutého rozhodnutia, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že zákon bol porušený v prospech obvineného v ustanoveniach § 23 odst. 1 a § 31 odst. 1 Tr. zák.

Po skutkovej stránke rozsudok okresného súdu je správny a zodpovedá výsledkom vykonaného dokazovania na hlavnom pojednávaní. Obvinený J. O. priznal, že pred jazdou motorového vozidla vypil päť poldeci vodky a tri 10 stupňové piva. Vzhľadom na to, že ešte necítil príznaky požitého alkoholu, rozhodol sa na vozidle odísť domov. Pri poliklinike zbadal na ceste chodca, ktorého obchádzal. Stočil volantom doľava, potom doprava a s dôsledku brzdenia ho otočilo, takže narazil do odstavených motorových vozidiel. Okresný súd správne hodnotil takto zistený skutkový stav ako trestný čin opilstva podľa § 201 Tr. zák., nakoľko obvinený po požití značného množstva alkoholu vykonával činnosť vodiča motorového vozidla, ohrozoval na živote a zdraví iných účastníkov cestnej premávky, ich majetok a nakoniec aj spôsobil škodu na vozidlách, do ktorých narazil.

Naproti tomu nemožno súhlasiť s týmto rozsudkom čo do uloženia trestu, keď alebo dostatočne docenený stupeň nebezpečnosti činu pre spoločnosť, spočívajúci v značnom stupni alkoholického opojenia, v ktorom obvinený viedol motorové vozidlo.

Uloženie trestu nápravného opatrenia vo výmere šiestich mesiacov s dvadsať percentnou zrážkou z jeho odmeny za prácu je síce v súlade s ustanovením § 43 odst. 1 Tr. zák., podľa ktorého tento druh trestu môže súd uložiť len vtedy, keď Trestný zákon v svojej osobitnej časti uloženie takéhoto trestu dovoľuje a ak vzhľadom na osobu páchatela a možnosti jeho prevýchovy uloženie trestu odňatia slobody na dosiahnutie účelu trestu nie je potrebné. Avšak len trestom nápravného opatrenia sa nedosiahne v prejednávacom prípade účel trestu podľa § 23 odst. 1 Tr. zák. a tento trest je preto v rozpore s ustanovením § 31 odst. 1 Tr. zák. a § 23 odst. 1 Tr. zák. Účelom trestu v zmysle § 23 odst. 1 Tr. zák. je chrániť spoločnosť pred páchatelmi trestných činov, zabrániť odsúdenému v ďalšom páchaní trestnej činnosti, vychovať ho k tomu, aby v budúcnosti viedol poriadny život pracujúceho človeka a tým výchovne pôsobil aj na ostatných členov spoločnosti.

Z predložených správ vyplýva, že obvinený v podstate vedie poriadny život pracujúceho človeka a liehovú nápoje požíva len príležitostne. Povinnosti na pracovisku si plní dobre, všeobecne má aj dobrú povest a súdne trestaný doteraz nebol.

Na druhej strane podľa názoru Najvyššieho súdu SSR okresný súd pri úvahách o treste nedocenil to,

že obvinený viedol motorové vozidlo po požití väčšieho množstva alkoholu (1,78 promile). Podľa svedka F. G. vedenie motorového vozidla nezvládol, v zákrute prešiel na ľavú stranu, potom na pravú. V dôsledku silného brzdenia sa s vozidlom otočil, vbehol až na parkovisko pred hotel a narazil do dvoch tam zaparkovaných motorových vozidiel, ktoré poškodil.

Obvinený sa už v minulosti ukázal ako nedisciplinovaný vodič, lebo

11. februára 1971 a 6. apríla 1972 viedol motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu, za čo mu bola v prvom prípade uložená pokuta v sume 150 Kčs a v druhom prípade v sume 400 Kčs a odňatie vodičského oprávnenia. Tieto opatrenia neboli pre neho dostatočným poučením. Prejavil sa opäť ako nezodpovedný vodič. Z jeho konania tým, že narazil do ďalších motorových vozidiel, nebezpečenstvo uvedené v § 201 Tr. zák. už bezprostredne hrozila a len šťastnou náhodou nedošlo k vážnejšiemu následku.

Skúsenosti získané pri sledovaní účinnosti jednotlivých trestov ukladaných za trestné činy v doprave, najmä za trestný čin opilstva ukazujú, že trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá patrí k najúčinnnejším prostriedkom ochrany bezpečnosti v cestnej doprave. Preto treba vždy uložiť trest zákazu činnosti, keď páchatel trestným činom spáchaným v cestnej doprave ukázal svoju nespoľahlivosť, príp nespôsobilosť na vedenie motorových vozidiel.

Medzi najzávažnejšie prípady vodičskej nedisciplinovanosti patrí práve vedenie vozidla takým vodičom, ktorý je pod vplyvom alkoholu a teda je nespôsobilý bezpečne viesť motorové vozidlo. V takýchto prípadoch by malo byť neuloženie trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlo len výnimkou, odôvodnenou mimoriadnymi okolnosťami prípadu a u takého páchatela, ktorý sa v minulosti ako vodič motorového vozidla ešte nedostal do rozporu so zákonom.

O obvinenom to nemožno tvrdiť, lebo už v minulosti tým, že viedol motorové vozidlo v dvoch prípadoch pod vplyvom alkoholu, prejavil sa ako nedisciplinovaný vodič. Ani uložené opatrenia dopravným inšpektorátom VB, najmä odňatie vodičského oprávnenia neboli pre neho dostatočným poučením a i napriek tomu opäť viedol vozidlo po požití značného množstva alkoholu. Preto samostatný trest nápravného opatrenia, ktorý okresný súd uložil obvinenému, je v zrejmom rozpore s účelom trestu a v zrejmom nepomere k stupňu nebezpečnosti činu pre spoločnosť, ako to predpokladá ustanovenie § 266 odst. 2 Tr. por.